

tunda oma organismi ja teada, mis sulle hästi ei mõju. Mina ei söö näiteks šokolaadi, pähkleid ega piimatooteid. Lauljad üldjuhul ei suitseta, kuid siiski on suitsetajaidki üllatavalt palju, mina vahel ka nende seas.

See on üks su vähestest pattudest?
(Muheleb soojalt.) No eks neid patte ole küll ja veel!

Tänapäeval oodatakse ooperilauljalt lisaks suurepärasele häälele ka head näitlemisoskust ja füüsilist vormi. Seda küll! Ja kui on olnud väga pingeline hooaeg või periood, tunnedki, et mitte ainult hääli, vaid ka füüsis väsis. Ja kui füüsis väsis, väsis ka hääli ning sa pead seda kuidagi kompenseerima, kuid see on kurnav. Tänapäeval käivad ette laulmised nii, et enam ei öelda, missugust häält otsitakse, vaid missugust tüpaaži sa pead esindama. Füüsilises mõttes on viimasel ajal kõige suuremat pingutust nõudnud "Armujook" ja "Faust": kogu aeg jooksed, oled laval selili ja külili ning pead samal ajal laulma väga kõrgeid noote. Kui sul ei ole mentaalset ja füüsilist ettevalmistust, laguneb asi koost. Kõik põhineb hingamisel, mida laulja peab kontrollima igas olukorras. Lauljate ja draamanäitlejate maailmas on ju samad taotlused, kuid need erinevad oma vormilt kardinaalselt: see, mida näitleja võib väljendada rohkem kehakeele ja miimika abil, peab lauljal olema hääles – samuti ei ole meil muusikalises mõttes eriti palju ruumi improvisatsiooniks. Seepärast ei saagi lavastaja, kes ei tunne muusikat, enamasti ooperit lavastada.

On sul olnud mõni roll või etendus, mille järel oled tundnud end vaat et kokkukukkumise äärel? Huvitav küsimus... Ma siiski arvan, et rahva ja kunsti teenrid, nagu me, lauljad, oleme – tegelikult peaks iga etendus olema nii raske, et seda on võimatu ületada. Ma pean andma endast laval sada protsenti, mul pole õigust öelda: "Lubage, ma laulan täna natuke vaiksemini ja hoian end tagasi." Võib-olla vahel oleks see isegi häälele kasulik, kuid ma ei saa

– rollist tulenevad emotsioonid kütavad mind väga kergesti üles. Kuid paradoks on selles, et kui sa ei kontrolli laval oma emotsioone, ei kontrolli sa ka häält. On juhtunud, et eesriie läheb vaatusel lõpus kinni, aga järgmise vaatusel eel mulle tundub, et enam häält ei ole...

Mis siis saab?! Mis siis ikka saab! Istun garderoobis diivanile, panen pea käte vahele ja mõtlen natuke, aga pean jääma väga rahulikuks ja keskenduma – ei tohi tekkida mingit paanikat! Õnneks on selliseid situatsioone tulnud ette haruharva ja need on lõppenud hästi, pigem kerge ehmatusega.

Veel mõni aasta tagasi oli sul kolm kodu: Tallinnas, Pariisis ja Londonis. Praegu elame perega Eestis, kolmeaastane tütar Lisa Maria käib eesti lasteaias ja räägib vabalt nii eesti kui ka prantsuse keelt. Laps panigi meie elukorral-

Ma pean andma endast laval sada protsenti. Mul pole õigust öelda: "Lubage, ma laulan täna vaiksemini ja hoian end tagasi."

duses palju paika. Minu abikaasa Geraldine Julie Casanova on Eesti muusikaakadeemia doktorantuuris ja õpetab nii akadeemias kui ka Prantsuse kultuurikeskuses.

Mingi ajani võib maailma suurlinnade vahet kihutamise ju meeldida – tekib selline rahvusvahelise mehe tunne, kuid lõpuks tüdineb sellestki... Jah, alles paar aastat tagasi lendasin kaks korda nädalas Pariisi vahet ja pidin mälu pingutama, et meenutada: kas mu ülikonnapäiksud on Tallinnas, Pariisis, Londonis või koguni Korsikal! Elame küll Tallinnas, kuid meie suved mööduvad Korsikal.

Kuidas sa oma korsiklannast abikaasaga tutvusid ning kas prantsuse keel oli juba enne suus?

Olen lõpetanud Tallinna prantsuse lütseumi, oma tulevase abikaasaga kohtusin Londonis õppides. Kuigi ma valdan prantsuse keelt üsna vabalt, on meie kodune keel inglise keel. Kuid mu abikaasa räägib juba kenasti ka eesti keelt, nii et meil on korraga kasutusel mitu keelt.

Oled pärit Lasnamäelt, ja ma ei julgeks öelda, et olid paras kraade, aga kukupai ka kindlasti mitte. Kuidas sa prantsuse lütseumi sisse said? Ma õppisin lütseumis keskkoolis, ja ma tõesti ei julge enam tagantjärele öelda, kas minu põhikoolitunnistusel oli üldse mõni kolm... Teatud vanuses tekivad noormeestel lihtsalt igasugused õppimisest kaugel olevad huvid. Kord ütles Lauri Leesi, et keskkool ei ole kohustuslik, te peate ise otsustama, mida elus tahate. See lõi minu jaoks pildi selgeks ja tõi arusaamise, et ma vastutan ise oma tuleviku eest. Mis puudutab laulmist ja üld-

se elu, siis käivad need asjad koos: ei saa olla laulja, teadmata, mis toimub kunstis, tantsus, kirjanduses. Kui õppisin Londonis, mis on teadupärast väga kallis linn, avastasin, et seal on tohutud kunstirikkused, muuseumid, galeriid ja näitusesaalid, kuhu on täiesti prii sissepääs – ahmisin seda kõike endasse piiramatul hulgal. See koos õpingutega ooperistudios andis mulle inimesena selguse selles, mis on tähtis ja mis pole.

On sul olnud mingi konkreetne hetk, mil tajusid, et sa pole mitte pelgalt lauljaks õppinud, vaid oled selleks ka sisemiselt kasvanud? Öeldakse, et luuletaja pole mitte see, kes luuletusi kirjutab, vaid see, kes ei saa olla neid kirjutamata. Olen Korsikal olles mõelnud, et nüüd panen ukse kinni ja puhkan, ning siis huviga oodanud, mil-

lal mulle laulmise tahtmine uuesti peale tuleb. Igal lauljal on hetki, mil ta mõtleb, et ta ei taha laulda, ei taha teatri uksest sissegi minna. Kuid indikaator on see, kas jõuad taas selleni, et ei saa laulmata elada. Minu jaoks on hea märk juba see, kui tunnen, et tahan kuulata klassikalist muusikat, mida ma kodus kunagi ei tee.

Kui Korsikal olles piitlikult öeldes noodid nurka viskad, mida sa seal siis teed?

Oi, palju asju! Matkan, ujun, snorgeldan, käin jooksmas, nii palju kui suudan, mängin squash'i, naudin päikest ja muidugi tuleb ka kodutöid teha. Mul piisivad nii haamer kui ka saag kindlalt käes, sest olen nooruses isegi ehitusel töötanud. Ma tahan tegutseda ja nokitseda, kohendan-kõpitsen suvekodus või ehitatan tütrele midagi toredat.

Mis suhe on sul toidu ja kokkamisega?

Toiduga on mul väga hea suhe: süüa mulle meeldib ja kokata samuti. Vahel võtan koka raamatu ette ja lihtsalt katsetan. Aga laulja peab olema söögiga ettevaatlik. Laulja töötab diafragmaga, ja kui süüa näiteks liiga palju happelisi asju, tekivad kõrvetised, mis omakorda mõjuvad rängalt häälepaeltele. Kõrvetised on paraku üsna tüüpiline lauljate haigus.

Kas alkohol on saatanast?

(Müristab naerda.) Ei ole! Aga piiri tuleb pidada ning teada kohta ja aega. Kui räägitakse lugusid aastakümnetagustest ooperimaja legendidest, kes võtsid enne lavaleminekut pitsi konjakit, siis minu puhul on see täiesti välistatud.

Toiduga on mul väga hea suhe: süüa mulle meeldib ja kokata samuti. Aga laulja peab olema söögiga ettevaatlik.

Milline näeb välja sinu tava-pärane esietenduse päev?

Tõusen umbes kell kümme, toimetan omi asju ega räägi kellegagi sõnakestki, isegi mitte oma lähedastega, ja ka telefon on välja lülitatud. Vajan etenduseks kontsentreerumiseks täielikku vaikust. Kaks-kolm tundi enne etenduse algust tulen teatrimajja.

Mis sind sel hooajal teatris ees ootab, missugustes rollides ja millistel lavadel sind näha saab?

Rahvusoperis Estonia tuleb lavale ooper "Figaro pulm" (esietendus 3. veebruaril 2017) ja esimest korda teen kaasa Carl Zelleri operetis "Linnukaupleja" (esietendus 26. mail 2017). Lisaks loomulikult kõik Estonia püsirepertuaaris olevad etendused. Jõulude ajal lähen koos Jassi Zahharovi ja Margus Kappelliga jõulutuurile. Mulle meeldib väga anda kontserte väljaspool Tallinna, väikestes maakirikutes, suhelda vahetult inimestega – see on väga tervendav! Kogu veebruari töötan arvatavasti Iisraelis; suvel on tulemas üks koostöö dirigent Sakari Oramoga Soomes ja plaadistused YLE-le; siis Saaremaa ooperipäevad ja riburada pidi festival. Mul ei ole veel siiani igav hakanud.

Lõpuks tahaksin küsida, kuidas sündis koos Kristel Pärtnaga Eesti eurolaulu "Goodbye to Yesterday" ooperiversioon "Addio a leri"? Mulle meeldib teha uusi aeg põnevaid asju. Ei saa olla kogu aeg surmtõsine, naeratus on kõige tähtsam – naeratus ei maksa ju midagi! Ja 100 000 kuulamist Youtube'is näitab, et inimestele see vist meeldis. **KT**